

1987, 22. listopadu. – Dopis člena Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných a místopředsedy Mezinárodní federace pro lidská práva Ladislava Lise salvadorskému prezidentu Josému Napoleónovi Duarteemu obsahující protest proti zavraždění předsedy komise pro lidská práva v Salvadoru Herberta Anayi Sanabrii, žádost o intervenci ve věci odhalení vrahů a stíhání lidí terorizujících stoupence lidských práv.

Pane presidente,

jsme otřeseni zprávou, že 26. října 1987 byl brutálně, před očima svých dětí, zavražděn Herbert Sanabria Anaya¹, předseda komise pro lidská práva ve Vaší zemi.² Ohroženi jsou také další členové této komise, která je, stejně jako náš Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, přidružena k Mezinárodní federaci lidských práv.

Žádám Vás, abyste použil veškeré své autority k odhalení a potrestání vrahů a abyste neustal ve stíhání těch, kdo po léta terorizují občany Vaší země a především stoupence lidských práv.³

Jsem přesvědčen, že terorismus je ve svém principu i důsledcích jednou z hlavních překážek demokratické obrody Vaší země.^a

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 16, s. 14–15.

POZNÁMKY

¹ Správné pořadí příjmení je Anaya Sanabria.

² Herbert Ernesto Anaya Sanabria se narodil v roce 1954 v hlavním salvadorském městě San Salvador. Během studií práv se v 70. letech připojil ke studentské organizaci Asociación General de Estudiantes Universitarios

^a Pod textem dopisu byla v Informacích o Chartě 77 poznámka o tom, že k dopisu připojili podpisy členové VONS Anna Šabatová, Petr Pospíchal, Karel Freund, Petr Uhl, Jan Ruml, Rudolf Battěk, JUDr. Josef Danisz, Václav Havel, Jiří Dienstbier, Dana Němcová a Lenka Marečková.

Salvadoreños (AGEUS). V 80. letech se stal spoluzakladatelem Salvadorského výboru pro lidská práva (Comisión de Derechos Humanos de El Salvador – CDHES). Dne 26. 5. 1986 byl zatčen spolu s pozdějším prezidentem CDHES Reynaldem Blancem a devět měsíců byl vězněn ve věznici La Esperanza, kde byl vyslýchán a mučen. Během pobytu ve vězení se mu podařilo získat výpovědi většiny spoluvězňů popisující zde používané metody mučení. Celkem 160 stran textu a video zachycující mučení se mu podařilo propašovat z vězení. Byl propuštěn během výměny zajatců dne 2. 2. 1987.

Anaya byl v té době obviněn americkou vládou a salvadorskou armádou, že je vůdce protivládní levicové guerily Fronty národního osvobození Farabunda Martího (Frente Farabundo Martí para la Liberación Nacional – FMLN). Po propuštění pokračoval v boji proti porušování lidských práv a obvinil nechvalně známé salvadorské „eskadry smrti“, že pracují na příkaz armády, http://en.wikipedia.org/wiki/Herbert_Anaya; http://de.wikipedia.org/wiki/Herbert_Ernesto_Anaya_Sanabria [28. 2. 2014].

- ³ Herbert Anaya byl zavražděn skupinou tří mužů na parkovišti před svým domem v El Salvadoru. Jeho smrt měla za následek vlnu rozsáhlých protestů v zahraničí i v Salvadoru, kde proběhly v hlavním městě demonstrace. Jeho tělo bylo ponecháno před americkým velvyslanectvím a poté převezeno před budovu velení ozbrojených sil. O vyšetření okolností Anayovy vraždy požádaly salvadorského prezidenta José Napoleóna Duarteho vlády Francie a SRN, stejně tak západoněmecká SPD. Proti zločinu se vystoupil také generální tajemník OSN Javier Pérez de Cuéllar, Americas Watch a Amnesty International. FMNL na protest pozastavila jednání o usmíření s vládou. Z organizování vraždy byla obviněna součást FMLN Lidová revoluční armáda (Ejército Revolucionario del Pueblo – ERP). Anaya, sám její člen, měl podporovat mírové řešení salvadorského konfliktu a střetl se tak s plány ostatních vůdců. Dva měsíce po vraždě policie zatkla člena ERP Jorgeho Alberta Mirandu Arevala, který zpočátku potvrdil své zapojení do zločinu, ale později své prohlášení odvolal. I když nebyl očitými svědky identifikován, došlo v roce 1991 k jeho odsouzení na třicet let vězení. Mezinárodní Komise pravdy nicméně kritizovala porušení práv J. Arevaly. Obvinění ERP z organizace zločinu odmítla také vdova po Anayovi a CDHES, http://en.wikipedia.org/wiki/Herbert_Anaya; http://de.wikipedia.org/wiki/Herbert_Ernesto_Anaya_Sanabria; <http://www.usip.org/publications/truth-commission-el-salvador> [28. 2. 2014].